

Viruswaarheid
t.a.v. de heer M. Krispijn

per e-mail: mordechaykrispijn@gmail.com

Datum: 26 juni 2020
Onderwerp: Uw demonstratie van 28 juni a.s.

Geachte heer Krispijn,

U hebt kennisgeving gedaan van een demonstratie op 28 juni 2020. U wilt van 13.00 tot 17.00 uur met 50.000 personen op het Malieveld demonstreren.

Naar aanleiding van uw kennisgeving bericht ik u als volgt.

Beoordelingskader

Het recht op betoging is een groot goed, dat zoveel mogelijk moet worden gewaarborgd. In sommige gevallen is het echter noodzakelijk en gerechtvaardigd om beperkingen aan dit recht te stellen. De Wet openbare manifestaties (WOM) geeft voor de beoordeling hiervan de kaders. Ingevolge deze wet kunnen op drie gronden beperkingen worden opgelegd aan een demonstratie of kan deze preventief worden verboden: ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en/of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Voor het doelcriterium 'ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden' geldt, dat de inhoud hiervan tot op zekere hoogte wordt beïnvloed door de context. Van een redelijke verwachting, dat een manifestatie gepaard zal gaan met wanordelijkheden, kan worden gesproken, indien deze verwachting objectief is en berust op ervaringsregels.

Ten aanzien van 'de bescherming van de gezondheid' geldt, dat bij de grondwetsherziening, noch bij de totstandkoming van de WOM nader is ingegaan op de precieze inhoud van dit doelcriterium'. Van de zijde van de regering is slechts als voorbeeld genoemd, dat het recht op betoging geen beletsel behoort te vormen om bijeenkomsten te verbieden wanneer dat ter bestrijding van een epidemie vereist is. Inmiddels is uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State bovendien gebleken dat onder de bescherming van de gezondheid ook de gezondheid van de betogers zelf kan worden verstaan.

Artikel 5 lid 1 WOM maakt het mogelijk een manifestatie vooraf te verbieden. Uit lid 2 blijkt dat een verbod kan worden gegeven, indien:

- a. de vereiste kennisgeving niet tijdig is gedaan;
- b. de vereiste gegevens niet tijdig zijn verstrekt;
- c. een van de in artikel 2 genoemde belangen dat vordert.

Op grond van artikel 39 Wet Veiligheidsregio's is de voorzitter van de veiligheidsregio vanwege de bestrijding van de verspreiding van het coronavirus op dit moment bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan de bevoegdheden voortvloeiende uit de Wet openbare manifestaties. Dit besluit neem ik daarom in mijn hoedanigheid van voorzitter van de Veiligheidsregio Haaglanden.

Overwegingen

Wereldwijd, en ook in Nederland, is er een uitbraak van het coronavirus (COVID-19), behorende tot groep A van de infectieziektes (de zwaarste categorie). Ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid worden door de overheid maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan. Ter uitvoering van de opdrachten van de Rijksoverheid heb ik op 15 juni jl. de 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden 15 juni 2020' vastgesteld. In artikel 2.1, tweede lid, van deze noodverordening is bepaald dat degene die een samenkomst laat plaatsvinden, organiseert, laat organiseren of laat ontstaan in de publieke ruimte of in een voor het publiek openstaand gebouw als bedoeld in artikel 174, eerste lid, van de Gemeentewet en daarbij behorend erf, een voertuig of vaartuig dan wel een besloten plaats, niet zijnde een woning, er voor zorgdraagt dat de aanwezige personen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.

U hebt aangegeven dat u 50.000 deelnemers verwacht. Tijdens een gesprek op 25 juni jl. hebt u opgemerkt, dat niet uitgesloten kan worden dat daadwerkelijk dermate veel personen aan uw demonstratie willen deelnemen. Een precieze inschatting kon u echter niet maken. Er zouden ook 20.000 tot 25.000 personen aan uw demonstratie kunnen deelnemen. Dit acht ik realistisch. Op 21 juni jl. hebben immers, zelfs na een door de rechter bekrachtigd verbod, circa 4.000 personen deelgenomen aan een demonstratie van Viruswaanzin op het Malieveld. Degenen die opriepen tot deze demonstratie zijn dezelfde als voor onderhavige demonstratie en ook het onderwerp van de demonstratie is hetzelfde. Verder heb ik geconstateerd, dat u opnieuw breed oproept via diverse mediakanalen (waaronder social media) om deel te nemen aan de demonstratie en dat uw boodschap gehoor en bijval krijgt. Vanuit diverse informatiekanalen is bovendien gebleken dat meerdere groeperingen plannen hebben om aan te sluiten bij de demonstratie, zoals harde kern voetbalsupporters, Gele Hesjes, motorrijders/OMG leden en de actiegroep 'Bouw in verzet'. Hierbij voegt zich, dat u in eerste instantie demonstraties voor a.s. zondag heeft aangemeld in 20 steden, waarvan u uiteindelijk in 10 steden wilde demonstreren, maar dat u thans op uw website hebt aangegeven dat a.s. zondag alleen in Den Haag zal worden gedemonstreerd. Dit vergroot de kans op een massale toestroom van demonstranten vanuit het hele land.

Dit klemmt om meerdere redenen.

Ten eerste geldt, dat het Malieveld weliswaar groot is, maar dat het ook op deze locatie bij zeer grote aantallen demonstranten, op zijn minst, zeer lastig is voor alle demonstranten om een minimale onderlinge afstand van 1,5 meter aan te kunnen houden en om hier als organisatie voortdurend op te blijven toezien. Dit is ook gebleken uit een recente demonstratie van Black Lives Matter op het Malieveld. Deze demonstratie is weliswaar goed verlopen, maar aan deze demonstratie namen 'slechts' zo'n 2.500 tot 3.000 personen deel. Zelfs met dat veel kleinere aantal demonstranten dan u tijdens uw demonstratie verwacht, bleken de grenzen van deze locatie al in zicht te komen. Hierbij speelt een rol, dat er uiteraard ook voldoende ruimte moet overblijven voor de demonstranten om zich over het veld te kunnen verplaatsen. Verder dient er uiteraard ruimte over te blijven voor het podium, alsmede voor uw eigen ordedienst en voor de politie. Ook zij dienen over voldoende veilige werkruimte te beschikken. Dat is bij uw demonstratie niet het geval. Het gebrek aan voldoende ruimte belemmert de politie ernstig, indien zij tegen ongeregeldheden of in het geval van calamiteiten zou moeten optreden. Dit levert aanzienlijke risico's op voor de openbare orde, veiligheid en gezondheid. Dit geldt niet alleen voor de locatie Malieveld, maar voor alle locaties waar een demonstratie als deze zou plaatsvinden.

Verder is relevant, dat het voor een organisatie een enorme opgave is om de deelnemers er voortdurend op te wijzen dat zij voldoende onderlinge afstand moeten aanhouden. Hoe groter het aantal demonstranten, hoe moeilijker dit wordt. Dit geldt uiteraard zeker voor demonstraties met een omvang als de onderhavige. Dit is temeer van toepassing, nu u weinig grip lijkt te hebben op uw achterban.

Bij het voorgaande voegt zich, dat uit informatie van de politie is gebleken dat meerdere groeperingen plannen hebben om aan te sluiten bij de demonstratie, zoals harde kern voetbalsupporters, Gele Hesjes, motorrijders/OMG leden en de actiegroep 'Bouw in verzet'. Gelet op de ervaringen met (demonstratieve acties van) deze groeperingen moet er ernstig rekening mee worden gehouden dat hun aanwezigheid leidt tot wanordelijkheden. Dit is ook tijdens de zeer onrustig verlopen demonstratie van 21 juni jl. gebleken. Meerdere groeperingen, waaronder harde kern voetbalsupporters, begaven zich onder de demonstranten en veroorzaakten ongeregelde heden. Hierdoor heeft de politie moeten optreden en uiteindelijk meer dan 400 aanhoudingen moeten verrichten. Het is bepaald een reële zorg dat uw organisatie slechts in zeer geringe mate grip heeft op deze personen. Dit kan niet alleen leiden tot confrontaties tussen uw ordedienst en deze personen, maar daardoor bestaat ook het gevaar dat zij zich niet zullen houden aan de minimale onderlinge afstand van 1,5 meter. Dit is ook gebleken tijdens een zeer recente niet-aangemelde demonstratie in het centrum van Den Haag, waarbij harde kern-supporters van diverse betaald voetbalorganisaties zich niet aan de genoemde minimale onderlinge afstand hielden. Ook tijdens de eerdergenoemde demonstratie van 21 juni jl. bleek dat de aanwezigen op het Malieveld zich niet aan de 1,5 meter norm hielden. Hierdoor ontstaat tevens het gevaar, dat de politie zal moeten optreden bijvoorbeeld omdat de demonstratie beëindigd dient te worden. Dit kan leiden tot ernstige wanordelijkheden, waardoor ook andere deelnemers aan uw demonstratie in het gedrang kunnen komen. Dit levert voor alle aanwezigen, waaronder ook de hulpdiensten, niet alleen zeer onveilige situaties op, maar in dat scenario valt de minimale onderlinge afstand van 1,5 meter ook niet meer aan te houden.

Samenvattend is er sprake van het volgende beeld:

1. Het is zeer realistisch dat er 20.000 tot 50.000 personen aan uw demonstratie zullen deelnemen.
2. Een dermate groot aantal demonstranten past volstrekt niet op het Malieveld, indien zij een onderlinge afstand van minimaal 1,5 meter moeten aanhouden en er bovendien ruimte moet zijn voor personen om zich veilig over het veld te kunnen bewegen. Daarbij voegt zich nog dat er ook veilige ruimte moet overblijven voor uw ordedienst en de aanwezige hulpdiensten.
3. Uit informatie van de politie is gebleken dat meerdere groeperingen plannen hebben om aan te sluiten bij de demonstratie, zoals harde kern voetbalsupporters, Gele Hesjes, motorrijders/OMG leden en de actiegroep 'Bouw in verzet'. Dit vergroot het risico op wanordelijkheden en het niet kunnen aanhouden van de minimale onderlinge afstand van 1,5 meter door (al) de deelnemers aan uw demonstratie.
4. Uw demonstratie van 21 juni jl. heeft, ondanks dat deze verboden was, tot ernstige wanordelijkheden geleid en massale overtreding van de 1,5 meter norm.

Gelet op het voorgaande, acht ik het plaatsvinden van uw demonstratie niet verantwoord. De gezondheid en veiligheid van de bezoekers van het Malieveld kan onder de genoemde omstandigheden niet gewaarborgd worden. Zelfs niet met een massale politie-inzet. De kans bestaat dat ook mensen die part noch deel willen hebben aan eventuele ongeregelde heden hierin betrokken raken. Een dergelijke situatie moet te allen tijde voorkomen worden. Dit geldt temeer, nu de politie bij een demonstratie van deze omvang niet of nauwelijks over voldoende veilige werkruimte beschikt.

Hierdoor is het haast ondoenlijk om groepen personen goed van elkaar gescheiden te houden en al helemaal om hierbij de minimale onderlinge afstand van 1,5 meter aan te houden.

Ik acht het dan ook noodzakelijk uw demonstratie te verbieden. Een beperking van uw demonstratie, bijvoorbeeld in aantal deelnemers of ten aanzien van het programma van uw demonstratie, acht ik ontoereikend om alle genoemde zorgen voldoende weg te kunnen nemen. Ook met een dergelijke beperking blijft de kans zeer groot dat er vele duizenden personen, waaronder de genoemde harde kern supporters, op uw demonstratie zullen afkomen, waardoor ook de genoemde ernstige risico's blijven bestaan.

Zienswijze

Tijdens het gesprek op 25 juni jl. bent u reeds in de gelegenheid gesteld uw zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van een mogelijk verbod op de demonstratie. U hebt samengevat aangevoerd, dat:

1. U van mening bent, dat er meer dan 10.000 personen op het Malieveld kunnen staan met minimaal 1,5 meter onderlinge afstand.
2. U een ordedienst wilt inzetten, om mensen aan te spreken op het aanhouden van de 1,5 meter norm.
3. Dat u tijdens de demonstratie op Facebook een bericht wil plaatsen met een oproep om niet meer naar het Malieveld te komen, indien het maximum aantal demonstranten op het Malieveld bereikt zou zijn.
4. U er vertrouwen in heeft dat u tijdens de demonstratie de dialoog met groeperingen, zoals harde kern voetbalsupporters, kunt aangaan zodat de demonstratie ordelijk verloopt.
5. U oproept om met de groep mensen in verbinding te komen die hun stem willen laten horen.

Naar aanleiding van uw zienswijze merk ik het volgende op.

Ad 1

Het is zeer realistisch dat er 20.000 tot 50.000 personen aan uw demonstratie zullen deelnemen. Ik blijf bij mijn oordeel, dat een dermate groot aantal demonstranten volstrekt niet op het Malieveld past, indien zij een onderlinge afstand van minimaal 1,5 meter moeten aanhouden en er bovendien ruimte moet zijn voor uw ordedienst, de hulpdiensten en voor personen om zich veilig over het veld te kunnen bewegen. Er is geen andere locatie in Den Haag, waar wel dusdanig veel personen op voldoende afstand van elkaar kunnen demonstreren. Ook het beperken van uw demonstratie in omvang acht ik niet voldoende om dit probleem het hoofd te kunnen bieden. Mede gelet op de beperkte grip van uw organisatie op uw achterban, bestaat er geen vertrouwen dat met een dergelijke beperking het aantal demonstratie dat zal deelnemen aan uw demonstratie daadwerkelijk beperkt zal worden. Een toeloop kan dan niet wordt beperkt of beheerst.

Ad 2

Ook met het inzetten van een ordedienst blijft het een enorme opgave om mensen bij een demonstratie van deze omvang (voortdurend) aan te spreken op het aanhouden van de 1,5 meter norm. Vooral indien er groeperingen bij de demonstratie aanwezig zijn, waar u als organisatie vermoedelijk zeer weinig grip op hebt.

Ad 3

Dit acht ik geen realistische optie. Indien een dergelijk bericht toestromende demonstranten al zou bereiken, acht ik de kans zeer klein dat een dergelijk bericht hen aanleiding zou geven om dan alsnog huiswaarts te keren. De ervaringen van het afgelopen weekend sterken mij daarbij. Toen kwamen ondanks een door de rechter bekrachtigd verbod alsnog 4.000 demonstranten naar het Malieveld. Een enkel bericht op Facebook is daarom geen realistische optie.

Ad 4

Uw voornemen om tijdens de demonstratie de dialoog met groeperingen, zoals harde kern voetbalsupporters, aan te gaan neemt mijn zorg omtrent het ontstaan van wanordelijkheden en gevaren voor de gezondheid onvoldoende weg. Ik heb er onvoldoende vertrouwen in dat een dergelijke dialoog tijdens de demonstratie eventuele problemen in de kiem kan smoren. De ervaring leert dat ongeregelde heden soms zeer snel kunnen ontstaan en heftige vormen kunnen aannemen. Er is dan tijd, noch ruimte voor een dialoog.

Ad 5

Zoals gezegd is het recht op betoging een groot goed. Mijn streven is daarom om iedereen de ruimte te geven om hun gedachten en gevoelens te openbaren. Gelet op alle feiten en omstandigheden van dit geval acht ik de kans op wanordelijkheden en de gevaren voor de gezondheid echter zo groot, dat ik het noodzakelijk acht om uw demonstratie van a.s. zondag te verbieden.

Tot slecht hecht ik eraan te benadrukken, dat de verantwoordelijkheid voor een goed en veilig verloop van een demonstratie primair bij de organisator berust. Ik roep u daarom op voor eventuele volgende demonstraties na te denken over manieren om aan het recht op betoging invulling te geven waarbij wel de belangen van de bescherming van de gezondheid en het voorkomen van wanordelijkheden voldoende kan worden geborgd en welke voorbereidingstermijn daarvoor vereist is.

Besluit

Hierbij besluit ik, op grond van artikel 39 Wet veiligheidsregio's en artikel 5 van de Wet openbare manifestaties, uw demonstratie van 28 juni a.s. te verbieden.

Ik verzoek u uw achterban over mijn besluit te informeren en aan te geven dat deze aangekondigde demonstratie niet is toegestaan in Den Haag.

De Plaatsvervangend Voorzitter van de Veiligheidsregio Haaglanden,

J.W. Remkes

BEZWAARSCHRIFT

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Stuur dit uiterlijk binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit naar:

De Voorzitter van Veiligheidsregio Haaglanden
AWB/bezwaar
p/a Postbus 12 600
2500 DJ DEN HAAG

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

- naam en adres;
- datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (stuur een kopie mee of noem het kenmerk);
- de argumenten voor bezwaar;
- dient u namens iemand anders het bezwaar in? Stuur dan een volmacht mee.

Bij een spoedeisend belang kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank van Den Haag.